

LBRIS

We know
books

**JERKER ERIKSSON &
HÅKAN AXLANDER SUNDQUIST**

Catharsis

SLĂBICIUNEA VICTORIEI BERGMAN

parte a III-a

Traducere din limba suedeză
DANIELA IONESCU

editura rao

Personaje

Victoria Bergman și Sofia Zetterlund

În timpul copilăriei sale, Victoria Bergman a fost victima abuzurilor sexuale la care tatăl său a supus-o și a dezvoltat o tulburare multiplă (disociativă) de personalitate. Când a împlinit 18 ani, a obținut identitate protejată sub numele de Sofia Zetterlund. Acum este psiholog și are un cabinet privat. A fost căsătorită cu Lars Magnus Pettersson. Psihoterapeuta fostului soldat-copil Samuel Bai, din Sierra Leone, care, în urmă cu două luni, a fost găsit mort. Suferă în continuare de probleme psihice.

Jeanette Kihlberg

Comisar criminalist, însărcinată cu mai multe anchete ale unor crime. Se află în divorț de fostul său soț, Åke Kihlberg, artist plastic, cu care are un fiu, Johan. A angajat-o pe Sofia Zetterlund în alcătuirea profilului psihologic al ucigașului. Între cele două femei ia naștere o relație de dragoste.

Jens Hurtig

Asistentul și colegul lui Jeanette Kihlberg de la poliția din Stockholm, cu rădăcini lapone din Kvikkjokk.

Madeleine Silfverberg

Fiica biologică a Victoriei Bergman. Fiica adoptivă a cuplului Per-Ola și Charlotte Silfverberg.

Ulrika Wendin

Fosta pacientă a Sofiei Zetterlund. Victimă a unui viol în grup într-o cameră de hotel cu opt ani în urmă. La acea dată avea paisprezece ani și a declarat că unul dintre cei patru bărbați care au violat-o și care a filmat toată întâmplarea era Karl Lundström. Cazul a fost închis.

Ivo Andrić

Medic legist. Lucrează la Institutul de Medicină Legală din Solna. A venit în Suedia la mijlocul anilor '90, ca refugiat de război din vechea Iugoslavie. De origine bosniacă.

Martin

Băiețel de care Victoria Bergman a fost foarte legată în copilărie. S-a înecat în împrejurări neclare când avea nouă ani, în timp ce se afla împreună cu Victoria într-un parc de distracții din Uppsala.

Bengt și Birgitta Bergman

Părinții Victoriei. Morți în incendiul propriei case, cu două luni în urmă.

Sofia Zetterlund cea în vârstă

Psiholog care a tratat-o pe Victoria Bergman la sfârșitul anilor '80 și care a ajutat-o să obțină identitate protejată. Locuiește într-o casă de bătrâni în Midsommarkransen.

Kenneth von Kwist

Procuror, responsabil cu instrumentarea anchetelor conduse de Jeanette Kihlberg. Bun prieten cu avocatul Viggo Dürer și cu fostul șef de poliție Gert Berglind.

Dennis Billing

Urmașul lui Gert Berglind în postul de șef al poliției.

Nils Åhlund și Jimmy Schwartz

Asistenții lui Jeanette Kihlberg.

Lars Mikkelsen

Anchetator-șef la Departamentul Național de Criminalistică, secția Violentă și abuzuri sexuale comise asupra copiilor. Ca tânăr absolvent de facultate, a luat parte la demersurile prin care Victoria Bergman a obținut identitate protejată.

Hannah Östlund și Jessica Friberg

Colege de cameră cu Victoria Bergman la liceul din Sigtuna. Împreună cu Victoria, au fost constrânse să ia parte la o ceremonie umiltoare de inițiere în școală. Urmărite pentru uciderea Fredrikăi Grünewald, a lui Per-Ola Silfverberg, a Reginei și a lui Jonathan Ceder.

Karl Lundström

Ucis. Înainte de asta, acuzat de pornografie infantilă și abuz sexual asupra propriei fiice, Linnea. După ce Linnea se sinucide, soția lui, Annette, este singura supraviețuitoare din familie. Karl și Annette sunt veri. Au copilărit împreună la Cercul Polar, într-o localitate din Laponia, și sunt bănuți că ar fi făcut parte dintr-o sectă lestadiană în anii '80.

Per-Ola Silfverberg (Peo sau „Suedezul“)

Ucis. Tatăl vitreg al lui Madeleine Silfverberg, căsătorit cu Charlotte Silfverberg (cu numele de dinainte de căsătorie Hansson). A condus timp de mai mulți ani o serie de firme private împreună cu Viggo Dürer.

Fredrika Grünewald

Fostă elevă a liceului din Sigtuna. Ucisă.

Regina și Jonathan Ceder

Regina Ceder, fostă elevă a liceului din Sigtuna. Ucisă, ca și fiul ei, Jonathan.

Viggo Dürer

Avocatul lui Bengt Bergman, Karl Lundström și Per-Ola Silfverberg. În timpul adolescenței Victoriei Bergman a locuit la o fermă din Struer, Jylland, în Danemarca.

Atunci

*Să nu crezi că vara vine
dacă nu o grăbește cineva
și nu pregătește văzduhul.
Abia atunci sosesc florile.
Eu fac florile să înflorească,
eu înverzesc câmpul,
Iar acum a venit vara,
pentru că eu am făcut zăpada să dispară.¹*

În afara lor și a pescărușilor, plaja era pustie.

Se obișnuise cu țipetele păsărilor și cu zgomotul valurilor, dar foșnetul prelatei de plastic albastru, întinsă acolo pentru a o apăra de vânt, o irita pe Madeleine. Din cauza ei nu putea adormi.

Era culcată pe burtă și soarele fierbinte îi dogorea corpul. Își trăsesese prosopul peste cap, dar lăsase o mică deschidere prin care putea vedea ce se întâmpla în jur.

Zece figurine de lego.

Și fetița lui Karl și a lui Annette, care se juca nestingherită la mal.

Erau cu toții goi, în afara crescătorului de porci, care explicase că suferea de o eczemă și că nu suporta soarele. Se dusese jos, la apă, și o supraveghea pe fetiță. Și câinele lui era acolo, un rottweiler de care ea nu îndrăznea niciodată să se apropie. Nici ceilalți câini nu o făceau. Erau legați de o buturugă care răsărea din nisip ceva mai încolo.

Își sugea dintele, care părea că nu avea să se mai oprească niciodată din sângerat, dar nici nu se desprindea.

¹ Din *Cântecelul de vară al Idei*, de Astrid Lindgren (n.tr.)

Alături seada, ca de obicei, tatăl său vitreg. Bronzat, cu trupul acoperit de firisoare blonde de păr care străluceau în soare. Din când în când, își trecea palma pe spatele ei sau o ungea cu cremă. O rugase de două ori să se întoarcă pe spate, dar ea se prefăcuse că doarme și că nu aude.

Lângă el stătea femeia numită Regina, care vorbea numai despre copilul care o lovea în pântec și care nu voia decât să iasă afară. Nu era, cu siguranță, fată deoarece burta crescuse neobișnuit de mare, în timp ce restul corpului rămăsese neschimbat. Semn sigur că era băiat.

Avea să-l cheme Jonathan, ceea ce în ebraică însemna darul lui Dumnezeu.

Vorbeau cu voce scăzută, aproape șopteau, și, din cauza plasticului albastru, care foșnea aproape asurzitor la cea mai mică adiere a vântului, abia se auzeau unii pe alții. Dar, atunci când el, zâmbind, o mângâie pe femeie pe burta voluminoasă, ea îi întoarse zâmbetul și spuse că îi plăcuse. Că mâinile lui erau moi.

Era frumoasă, cu părul lung și negru. Chip de fotomodel. Așa voiai să arăți, ca ea.

Dar burta femeii era dizgrațioasă. Ombilicul era acum ieșit în afară și semăna cu o excrescență roșie. În plus, o dungă neagră de păr se întindea de la ombilic către pubis. Atât de mult păr nu mai văzuse decât la bărbați și se scârbi.

Întoarse capul sub prosopul de baie și privi în partea cealaltă. Acolo, plaja era complet pustie, doar nisip până departe, la pod și la farul vopsit în alb și roșu. Pescărușii erau însă mulți, poate că vreun oaspete lăsase acolo resturi de mâncare.

– A, te-ai trezit?

Vocea lui era moale.

– Mai întoarce-te și pe spate! Poți să te arzi.

Ea îl ascultă tăcută și închise ochii, în timp ce îl auzi cum scutura sticla cu ulei de plajă. Făcea totul cu meticulozitate și avu grijă să înlăture mai întâi nisipul de pe ea, cu un fel de recunoștință, pe care fata n-o înțelese. Își trase din nou prosopul pe față, fără ca el să protesteze.

Mâinile lui erau calde și ea nu știu ce ar fi trebuit să simtă. Era plăcut și neplăcut în același timp, la fel ca și cu dintele. Simțea în el o

mâncărime, o furnicătură, și, atunci când își ducea limba și o plimba peste el, asprimea aceea o făcea să se cutremure, în același fel în care se cutremura la atingerea mâinilor lui.

– Ești dulce, spuse el.

Ea știa că avea un corp mult mai bine dezvoltat decât al altor fete de vârsta ei. Era mai înaltă decât ele și sânii începuseră să-i crească. De aceea simțea furnicăturile din dintele care trebuia să cadă. În spațele lui creștea altul. Un dinte de adult.

Uneori credea că va înnebuni de atâta mâncărime. Osul o mânca, de parcă ar fi crescut atât de repede încât, în creștere, îi rănea gingia.

El îi spusese odată că trupul îmbătrânea repede, dar nu avea niciun motiv să se rușineze din pricina asta. Peste doar câțiva ani, corpul ei avea să fie uzat de atâta creștere. Avea să se umple de vergeturi, mici dungă care vor apărea după ce pielea se va fi întins cu cât abdomenul devenea mai mare, ca la femeia gravidă de alături.

Îi spusese că era important să-și iubească trupul și că, cu cât stătea mai mult goală în prezența altora, cu atât încrederea în sine sporrea. El numea asta nudism social și însemna că te apropii mai mult de alți oameni și învățai să-i respecti așa cum erau, cu imperfecțiunile lor trușești. Să învingi reținerea de a fi gol în fața altora te făcea sigur de tine.

Ea nu-l credea, dar recunoștea, chiar dacă nu voia, că mâinile lui erau plăcute.

El încetă mai repede decât se așteptase ea.

O voce scăzută de femeie îl rugă să se întindă și ea auzi cum el își înfigea coatele în nisip.

– Culcă-te, șopti aceeași voce moale.

Ea întoarse încet capul. Prin fanta prosopului văzu că femeia cea corpulentă, Fredrika, se așezase lângă el zâmbind.

Se gândi la figurinele de lego. Mici omuleți de plastic, cu care puteai face ce voiai și care continuau să zâmbească chiar și atunci când se topeau în fierbințeala unui cuptor.

Nu-și putu întoarce privirea când femeia se aplecă către pubisul lui și deschise gura.

Prin deschizătură, văzu capul femeii mișcându-se încet în sus și în jos. Făcuse de curând baie, părul îi era lipit de obraji și totul era ud. Roșu și ud.

Ceva mai departe, încă niște chipuri. Polițistul cu mustață se ridică și se apropie de ei. Avea un corp păros și îmbătrânit, iar abdomenul îi era aproape la fel de mare ca al femeii gravide. Era roșu, ars de soare. Sub abdomen, totul era chircit, aproape inexistent.

Nu erau decât niște figurine de lego. Nu le înțelegea, dar nu-și putea lua ochii de la ele.

Se gândi la acea dată când fuseseră la Skagen și când tatăl vitreg o lovise pentru prima dată. Nu îl înțelesese nici atunci.

Plaja era aglomerată, nu așa ca aici, și toată lumea avea costume de baie. Fără să știe de ce, se ridicase și se îndreptase către un bărbat care stătea singur pe prosopul său, bea cafea și fuma. Își scosese costumul în fața lui. Crezuse că bărbatul voia s-o vadă goală.

Dar el nu făcuse decât să-i arunce un zâmbet strâmb în timp ce dădea afară fumul de țigară. Ei se supăraseră, o apucaseră de păr și o târăseră de acolo. „Nu aici“, spusese.

Acum nu erau decât curioși și umbrele lăsate de corpurile lor începură să acopere lumina.

Dintele o săcăia și, când soarele dispăru, simți cât de cald era aerul. Rottweilerul crescătorului de porci se apropie de ei. Nisipul îi sărea din labe, ciotul cozii i se mișca repede, limba îi atârna lucioasă din gură și câinele gâfâia incitat.

Se uitau insistent. Nimic de care să te rușinezi.

Una dintre femeile nou venite luă aparatul de fotografiat, unul dintre acelea care îngheța imaginile și le scuipa afară pe loc. Aparat polaroid, așa se numea.

Paravanul de vânt foșnea și ea închise ochii când aparatul de fotografiat se declanșă.

În clipa aceea, dintele se desprinse.

Simți un junghi rece în gaura din gingie și începu să se joace cu limba acolo, în timp ce ei o priveau.

Simțea mâncărimea și gustul de sânge.

Södermalm¹

Începutul sfârșitului era o mașină albastră care luase foc pe culmea muntelui Tanto.

Și un munte care ardea în mijlocul Södermalmului nu era considerat de comisarul criminalist Jeanette Kihlberg fărâma care desăvârșea întregul. Când ea, aflată în mașina poliției împreună cu colegul său, Jens Hurtig, trecu în mare viteză prin Hornstull și văzu înălțimea Tanto, aceasta arăta ca un vulcan.

Înainte ca zona dintre Ringvägen și Årstaviken să devină parc, muntele Tanto era un loc de depozitat gunoaie, un cimitir al resturilor netrebuincioase. Acum fusese transformat încă o dată într-un loc de depozitat.

Focul din punctul cel mai înalt al parcului putea fi văzut din multe locuri din Stockholm, iar flăcările care izbucniseră din mașina incendiată cuprinseseră un mesteacăn uscat de toamnă din apropiere, care pârâia și trosnea. Focul amenința să se întindă la căsuțele din lotul coloniei de vară care începeau la zece metri mai încolo.

În acel moment, Jeanette nu avea nicio bănuială: ce vedea era începutul sfârșitului și totul, într-un fel sau altul, se lega și avea să capete o explicație. Dar chiar și ea nu era decât un om și nu avea să afle decât o mică parte din întreg.

Hannah Östlund împreună cu Jessica Friberg, colega sa de clasă de la liceul umanist din Sigtuna, fuseseră date în urmărire, suspecte de patru crime. Procurorul Kenneth von Kwist declarase că gradul de vinovăție avea probabil să crească din cauza unei serii de probe

¹ Cartier central al Stockholmului (n.tr.)

LIBRIS | We know books

află deocamdată în curs de cercetare și care aveau să fie suficiente pentru o trimitere în judecată.

Mașina, pe cale de a fi înghițită de flăcări, era înregistrată pe numele lui Hannah Östlund și, de aceea, Jeanette fusese chemată acolo.

Continuă de la strada Horn până la Zinkensdam, unde întâlnește două mașini de pompieri care veneau în mare viteză din direcție opusă. Hurtig încetini și le lasă să treacă, înainte de a lua la dreapta pe strada Ring, pe lângă terenul de bandy¹, și de a intra în parc. Drumul mergea în spirală până sus, în vârful muntelui.

Jeanette Kihlberg văzu câțiva curioși adunați în jurul focului. Dar riscul de explozie îi ținea la distanță. Uniți în neputința de a interveni, împărțeau în același timp rușinea de a fi prea lași. Nu se priveau. Unul dintre ei se uita în pământ, desena ceva în pietriș cu vârful pantofului și se rușina că nu era un erou. Când Jeanette deschise portiera pentru a coborî din mașină, un val de fum încins, otrăvitor și negru o înconjură.

Mirosea a ulei, cauciuc și plastic topit.

Pe scaunul din față al mașinii, printre flăcările aducătoare de moarte, văzu cele două corpuri.

Barnängen

Cerul serii era scaldat în nuanța gălbuie a luminii puternice care venea din centrul Stockholmului și doar Steaua Polară se distingea cu ochiul liber. Lumina artificială, răspândită de becurile de pe stradă, tuburile de neon și felinarele electrice, făcea locul deschis de lângă podul Skan să pară și mai sumbru decât dacă orașul ar fi fost total cufundat în întuneric, doar cu cerul înstelat deasupra. Rarii trecători care ar fi privit către portul Norra Hammarby ar fi văzut doar lumini și umbre într-un amestec otrăvitor de lumină strălucitoare, orbitoare.

Dar n-ar fi văzut și silueta care mergea ușor aplecată de-a lungul vechii linii ferate; și n-ar fi văzut că această siluetă, care căra un sac de plastic, se depărta de calea ferată și se opri la marginea cheiului pentru ca, în cele din urmă, să fie înghițită de umbrele podului.

Nimeni nu văzu nici când sacul dispăru în adâncul apei întunecate. Un șlep trecu plutind încet către lacul Hammarby, urmat de câțiva pescăruși. Silueta de pe chei își aprinse o țigară. Jarul ei luci ca un punct roșu în întuneric, rămase nemișcat câteva clipe, apoi începu să se miște înapoi, să treacă peste calea ferată și să se oprească în fața unei mașini. Acolo, căzu la pământ scoțând câteva scânteii.

Silueta deschise ușa mașinii, se așeză pe locul șoferului, aprinse lumina și scoase din bord un teanc de hârtii. După câteva minute, lumina se stinse și mașina porni.

Jeepul alb ieși din parcare și o luă către nord, cu Steaua Polară strălucind prin parbriz.

Femeia din mașină recunoscuse lumina galbenă și bolnăvicioasă a cerului, pe care o știa din altă parte.

¹ Sport de iarnă asemănător cu hocheiul pe gheață, dar care are regulament similar fotbalului. Este uneori numit „fotbalul de iarnă”. (n.red.)

Vedea ce alți oameni nu văd.

Jos, pe chei, pe linia ferată industrială, văzuse vagonete pline cu cadavre omenești; pe apă, o fregată sub pavilion sovietic, pe care tot echipajul era bolnav de scorbut după luni de serviciu militar pe Marea Neagră. Cerul de deasupra Sevastopolului, în peninsula Crimeea, fusese la fel de galben precum cel de acum și în umbrele de sub poduri se aflau ruinele caselor bombardate și mormanele de resturi ale fabricilor de rachete.

Pe băiatul din sac îl găsisese în stația de metro Babij Jar din Kiev, acum un an. Stația purta același nume ca lagărul de concentrare nazist înființat în timpul războiului în acel loc și în care fuseseră executați sistematic atât de mulți dintre cei pe care îi cunoscuse.

Oxigen. Însuși cuvântul era îmbibat de gustul galben.

Lumea era dihotomică și numai ea știa asta. Existau două lumi care se deosebeau la fel cum o imagine de Röntgen se deosebește de corpul omenesc. Băiatul din sacul de plastic se afla acum în ambele lumi. Când îl vor găsi, vor vedea cum arătase la nouă ani. Corpul i se păstrase ca o fotografie veche, îmbălsămat asemenea unui rege antic. Un copil pentru totdeauna. Femeia din mașină conducea mai departe prin oraș, urmând direcția nord. Vedea oamenii pe lângă care trecea.

Simțurile îi erau ascuțite și știa că nimeni nu putea bănuși ce se ascundea în ea. Nimeni nu știa ce se petrecea în ea. Vedea neliniștea celor din jurul său. Le vedea gândurile negre desenate în aerul din jurul lor. Dar nimeni nu știa ce vedea ea pe chipul oamenilor.

Nimeni n-o remarca. Era îngrijită, de o discreție ireproșabilă. Avea talentul de a se face nevăzută într-o cameră plină de lume, imaginea ei nu se fixa pe retina nimănui. Dar trăia întotdeauna în prezent, își cerceta anturajul și îl înțelegea.

Și nu uita niciodată un chip.

Cu o clipă în urmă văzuse o femeie singură mergând către cheiul din Norra Hammarby. Femeia era îmbrăcată neobișnuit de subțire pentru acel anotimp, se așezase și rămăsese lângă apă o jumătate de oră. Când, în cele din urmă, se ridicase pentru a face drumul înapoi și lumina unui felinar îi căzu pe față, o recunoscuse.

Victoria Bergman.

Femeia din mașină conducea printr-un Stockholm adormit, în care oamenii se ascundeau în spatele perdelelor trase și în care străzile erau pustii, deși nu era trecut de unsprezece.

Se gândi la ochii Victoriei Bergman. Erau peste douăzeci de ani de când o văzuse ultima oară. Atunci, ochii Victoriei erau arzători, aproape nemuritori. Cuprindeau o imensă forță.

Acum văzuse o nuanță ternă în ei, un fel de oboșală, care se răspândise în toată ființa ei, iar experiența sa în ce privea chipurile oamenilor îi spunea că Victoria era deja moartă.